

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Arvingen

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Arvingen", i Goldschmidt, M. A.: *Arvingen*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1988, s. 97. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt01-shoot-idm140700593112192/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Arvingen

I de Øieblikke, da vi Begge vare alvorlige – ikke bekymret alvorlige, men sysselsatte med Opgaven som noget agtværdigt Menneskeligt – fandtes det imidlertid, at baade han og jeg følte, at der behøvedes en Autoritet, Noget at støtte alle Fordringerne til, et Exempel, levende Bistand, og jeg sagde da, hvad jeg ærlig troede, at dette var ude i Verden. Jeg kunde ikke sige ham, hvad jeg selv hemmelig tænkte paa og ventede at møde i Eumenidernes Lund, naar han blindt havde ført mig dertil; men naar jeg oversatte det i Ord, der kunde gjælde for os Begge, var det et Udvalg af særlig begavede og gunstig stillede Mennesker, ikke just et hemmeligt Selskab, men et begrændset Samfund, der gav Agt og vidste Meget, men ikke gav sig tilkjende for i store Øieblikke og stode hinanden og Andre bi til Opnaelsen af store og skjønnede Formaal.

»Saa vil vi reise for at opsøge dem og blive Medlemmer af Selskabet!« raabte han.

Naar man faaer forklaret i Enkeltheder, hvorledes et Menneske udøver Indflydelse paa et andet, kan man i Hovedsagen forstaae det, endskjøndt der altid bliver noget Uforklarligt tilbage; derimod for den, der seer Indflydelsen foregaae, uden at faae alle Enkeltheder forklarede, kan den synes meget mysterios. Den gamle Greve kunde slet ikke forstaae, hvordan det hang sammen med, at Sønnen saa pludselig og stærkt sluttede sig til mig, og sagde til mig i Enrum: »Ja, jeg tænkte nok, at De vilde komme i Sadlen paa Bucephalus; men rid ham ikke i for stramme Tøiler.«

Det er vistnok sandt, hvad Grækerne sagde: at en Guddom undertiden taler af et Menneskes Mund. Hint Ord om, at vi skulde opsøge det hemmelige Selskab, var jo ikke kommet tilfældig, det reiste sig som Stemme fra en Aand frembragt af os Begge, og man omgaaes ikke Aander af nogensomhelst Art uden at paadrage sig en Forpligtelse. Men vi efterkom ikke Forpligtelsen; Tanken skulde have ledet vor Reise som et Flag, men blev siddende udenpaa som en Veirhane. Tildels havde dette sin Grund i, at Reiser i Almindelighed ikke ere af god Indflydelse paa Menneskets Indre, medmindre de have et bestemt, overskueligt Formaal. De sprede Sindet; ingensteds træder man ind i Forhold, som man ikke kan gaae fra; man fjerner sig lige-